

Onderzoek besluitvorming raad bij nieuw beleid

Rekenkamercommissie gemeente Buren

Onderzoek besluitvorming raad bij nieuw beleid

Rapport
Rekenkamercommissie gemeente Buren

Inhoudsopgave

H1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doelstelling onderzoek	2
1.3 Hoofd- en deelvragen	2
1.4 Onderzoeksafbakening	3
1.5 Onderzoeksaanpak	3
1.6 Proces	4
H2 Beantwoording, conclusies en aanbevelingen	5
2.1 Beantwoording onderzoeksvragen	5
2.2 Conclusies	11
Bijlage 1 Groslijst vastgesteld beleid periode 2018-2021	13
Bijlage 2 Aangeleverde documenten	14
Bijlage 3 Lijst van geïnterviewde personen	16
Bijlage 4 Format raadsvoorstel	17
Colofon	20

Dit document (inclusief eventuele bijlagen) is opgesteld door BMC en de (auteurs)rechten met betrekking tot de inhoud en het format van dit document berusten bij BMC. Dit document is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de opdrachtgever en mag niet worden gepubliceerd of aan anderen ter beschikking worden gesteld zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van BMC.

Bron foto voorblad: [buren.nl/gemeente/](https://www.buren.nl/gemeente/)

H1 | Inleiding

Er spelen binnen een gemeente, en daarmee ook voor raadsleden, veel verschillende onderwerpen en thema's. Dit zijn vaak onderwerpen die langere tijd spelen en over meerdere raadsperiodes terugkomen. Daarnaast worden de dossiers steeds complexer, met alle nieuwe taken die de gemeenten krijgen. Als raadslid heb je enige tijd nodig om inhoudelijke kennis van de dossiers op te doen.

Daarbij komt nog dat na de gemeenteraadsverkiezingen regelmatig een verschuiving plaatsvindt bij de raadsleden. Na de verkiezingen in 2018 keerde bij de gemeente Buren zelfs bijna de helft van de raadsleden niet terug in de raad. Na de verkiezingen in 2022 keerde 33% niet meer terug in de raad. Hiermee is er een verhoogd risico op het verdwijnen van een deel van het collectieve geheugen van de gemeenteraad én daarmee mogelijk de kennis van langerlopende dossiers.

Vragen die bij raadsleden spelen zijn: Hoe overzie je nu als raadslid of je alle informatie hebt om te kunnen beslissen? Is in beeld welke projecten en processen in het verleden hebben gespeeld en hoe de raad hierin heeft besloten? Weet je als raadslid voldoende over het geldende beleid om vooruit te kijken naar nieuw beleid?

1.1 Aanleiding

Vanuit deze ontwikkeling heeft de Rekenkamercommissie gemeente Buren (hierna te noemen RKC) in het Jaarplan 2021 als een van de nieuwe onderzoeken een **onderzoek naar de besluitvorming van de raad** aangekondigd. In het jaarplan is hierover het volgende opgenomen:

'Binnen de gemeenteraad van Buren is niet altijd helder welke raadsbesluiten er exact zijn genomen, hoe deze zich verhouden tot nieuwe besluiten, hoe de opvolging hiervan plaatsvindt en hoe dit wordt gemonitord. Aan de hand van een steekproef over ten minste de jaren 2018, 2019 en 2020 over besluiten van het totale beleid gaat de RKC onderzoeken hoe besluiten tot stand komen en hoe besluiten zich verhouden tot een eerder genoemd besluit. Daarnaast gaat de RKC onderzoeken hoe de genomen besluiten vervolgens ook gemonitord en opgevolgd worden. Dit onderzoek zal extern uitgevoerd worden.'

De RKC licht toe dat het in de afgelopen jaren meerdere malen is voorgekomen dat de gemeenteraad besluiten heeft genomen waarvan niet helder was hoe deze zich verhouden tot eerder/bestaand beleid en waarbij het mogelijk is dat het nieuwe beleid ten dele ingaat tegen eerder genomen besluiten. Ook nog actuele en door de raad vastgestelde visies zouden niet altijd meer in beeld zijn bij de ontwikkeling van nieuw beleid. Dit is voor de RKC reden om hier onderzoek naar te doen.

1.2 Doelstelling onderzoek

De RKC wil met een verkennend onderzoek de gemeenteraad inzicht geven in de betrokkenheid van bestaand beleid in de ontwikkeling van én de besluitvorming over nieuw door de raad vast te stellen beleid. Naast het inzicht in de huidige situatie is het wenselijk om de raad, en waar mogelijk of wenselijk ook het college en de ambtelijke organisatie, handvatten en aanbevelingen mee te geven naar de toekomst toe.

1.3 Hoofd- en deelvragen

De RKC heeft, gekoppeld aan de doelstelling, de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

Is voldoende gewaarborgd dat de raad bij besluitvorming over nieuw of wijzigend beleid voldoende zicht heeft op de inhoud en kaders van het bestaande of eerder afgeronde beleid, en op de samenhang tussen het bestaande (of eerder afgeronde) beleid én een voorstel voor nieuw/wijzigend beleid?

De centrale onderzoeksvraag is verder geoperationaliseerd naar de volgende deelvragen om beter antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag en gericht aanbevelingen te kunnen doen:

Start

1. Op welke manier wordt gestart met het actualiseren van bestaand of het schrijven van nieuw beleid binnen de gemeente Buren?

Vaststellen beleid

2. Worden bestaand beleid en relevante bestaande raadsbesluiten opgenomen in nieuwe visies en beleidsnota's?
3. Worden bestaand beleid en relevante bestaande raadsbesluiten opgenomen c.q. herroepen in nieuwe raadsbesluiten?
4. Is de looptijd van beleid helder op het moment van besluitvorming en wordt de looptijd van beleid transparant vastgelegd?
5. Wordt op het moment van besluitvorming vastgelegd wanneer een evaluatie én een terugkoppeling naar de gemeenteraad plaatsvindt?

Registratie

6. Worden raadsbesluiten voor raadsleden toegankelijk geregistreerd?
7. Blijkt uit de registratie de samenhang tussen de verschillende raadsbesluiten?
8. Worden vervallen/herroepen raadsbesluiten uit de registratie verwijderd dan wel als zodanig aangetekend?

Rapportage

9. Vindt er rapportage plaats over de uitvoering van nog geldende raadsbesluiten?

10. Wanneer stopt de rapportage over de uitvoering van nog geldende raadsbesluiten?

Verbeterpunten

11. Aan welke knoppen kan gedraaid worden naar de toekomst toe om het vastgestelde beleid inzichtelijk te houden?

1.4 Onderzoeksafbakening

De onderzoeksperiode is door de RKC afgebakend en beslaat de jaren 2018-2021. Er is aansluiting gezocht bij de door de gemeente gehanteerde programma's uit de planning-en-controldocumenten (P&C-documenten). De gemeente Buren kent de volgende zes programma's:

1. Wonen, werk en recreatie
2. Fysieke Leefomgeving
3. Sociaal Domein
4. Sport, Cultuur en Onderwijs
5. Inwoners, bestuur en veiligheid
6. Bedrijfsvoering en algemene dekkingsmiddelen

Op basis van een gewogen en evenwichtige steekproef waarbij zowel de onderzoeksperiode als de zes programma's zijn meegenomen, is een groslijst samengesteld die als [bijlage 1](#) bij dit rapport is opgenomen. De dossiers die zijn geselecteerd voor het onderzoek zijn:

- Woningprogramma 2020-2030
- Klimaatvisie 2020 Buren
- Plussenbeleid
- Beleidsplan Schuldhulpverlening
- Tekorten sociaal domein
- Kaders voor sociaal werk
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
- Burense visie op het kind
- Visie Kerngericht Werken
- Integraal Veiligheidsbeleid

1.5 Onderzoeksaanpak

Voor het verzamelen van de benodigde informatie en het beantwoorden van de onderzoeksvragen zijn verschillende methoden gebruikt en stappen doorlopen. Ten eerste is een documentenstudie uitgevoerd. De uitgebreide lijst met documenten die aangeleverd én bestudeerd zijn, is als [bijlage 2](#) opgenomen.

Om inzicht te krijgen in de rol van bestaand beleid in nieuwe visies en beleidsnota's, hebben we dit documentenonderzoek uitgevoerd. We hebben voor de geselecteerde onderwerpen gekeken naar onder andere beleidsdocumenten, verantwoordingsdocumenten, visies, P&C-documenten en de raadsbesluiten.

Omdat de rol van de gemeenteraad in dit onderzoek aan de orde is, hebben we aandacht besteed aan de documenten die aan de gemeenteraad zijn aangeboden. We hebben bij het bestuderen ook gekeken naar de volgende criteria:

- **Actualiteit:** Is de informatie actueel, sluit deze aan op eerdere rapportages, nota's en dergelijke?
- **Integraliteit:** Sluit de informatie aan op de fases die een groot (beleids)project normaliter doorloopt: initiatiefase, definitiefase, ontwerpfase, voorbereidingsfase, realisatiefase, nazorg?
- **Eenduidigheid:** Is er afstemming met de informatie die bijvoorbeeld via de reguliere P&C-cyclus aan de gemeenteraad is aangeboden?
- **Volledigheid:** Sluit de informatie aan op de informatiebehoefte van de gemeenteraad? Is deze van voldoende reikwijdte en van het juiste detailniveau?
- **Begrijpelijkheid:** Is de informatie toegankelijk, makkelijk leesbaar en begrijpelijk?

Informatie uit documenten gaat leven als deze in een gesprek door betrokkenen wordt toegelicht en ingekleurd. Achtergronden worden duidelijk en de onderzoekers kunnen vragen stellen ter verheldering. Voor verdieping en nadere duiding heeft een gesprek plaatsgevonden met de burgemeester, de interim-griffier, de gemeentesecretaris en de bestuursadviseur. De lijst van geïnterviewde personen is te vinden in [bijlage 3](#).

Daarnaast hebben we op een aantal aanvullende vragen telefonisch en via de mail contact gezocht met de griffie en de bestuursadviseur en de gewenste antwoorden ontvangen. Ter voorbereiding op het interview hebben we een leidraad met vragen opgesteld om het interview semigestructureerd te kunnen laten plaatsvinden en is het verslag op hoofdlijnen benut om de rapportage op te bouwen.

Ook was, in het kader van dit onderzoek, de wens om een gesprek te voeren met een vertegenwoordiging van de gemeenteraad. Helaas bleek vanuit de gemeenteraad geen behoefte aan dit gesprek, waardoor dit, ondanks meerdere pogingen en herhaalde uitnodigingen door de interim-griffier, niet ingepland is. Behoefte, beleving en ervaring van de raad op dit onderwerp zijn om deze reden minder goed in kaart gebracht.

1.6 Proces

In de offerte is uitgegaan van een strakke planning met als uitgangspunt de start van het onderzoek begin juli 2021 én het bespreken van het onderzoek in de RKC begin oktober 2021. Deze planning hebben we gedurende het proces veelvuldig moeten bijstellen. Het proces is moeizaam verlopen, onder andere door vele personele wisselingen bij de griffie en de ambtelijke organisatie en de vele complexe en urgente dossiers waar de ambtelijke organisatie zich mee geconfronteerd zag: gevraagde gesprekken zijn pas na vele mailwisselingen ingepland, gevraagde dossiers zijn niet of niet volledig aangeleverd en er heeft veel extra mailwisseling plaatsgevonden om alles compleet te krijgen. Dit alles heeft geleid tot enorme vertraging in het onderzoek en tot extra werk voor de onderzoekers en de RKC.

H2 | Beantwoording, conclusies en aanbevelingen

2.1 Beantwoording onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag luidt:

Is voldoende gewaarborgd dat de raad bij besluitvorming over nieuw of wijzigend beleid voldoende zicht heeft op de inhoud en kaders van het bestaande of eerder afgeronde beleid, en op de samenhang tussen het bestaande (of eerder afgeronde) beleid én een voorstel voor nieuw/wijzigend beleid?

Het samenvattende antwoord op de centrale onderzoeksvraag is dat op basis van de ontvangen informatie en het uitgevoerde onderzoek het op dit moment niet voldoende gewaarborgd is dat de raad zicht heeft op de inhoud en de kaders van het bestaande of eerder afgeronde beleid, en op de samenhang tussen het bestaande (of eerder afgeronde) beleid bij de besluitvorming over nieuw of wijzigend beleid. Er gaat veel goed, niettemin wordt het proces niet structureel en eenduidig doorlopen én is het proces onvoldoende goed geborgd.

De borging, en daarmee ook het zoveel mogelijk voorkomen van risico's, kan duidelijk beter. Dit betekent niet automatisch dat hier op dit moment heel veel mis gaat of potentieel mis kan gaan; veel gaat 'gewoon' goed, omdat de (inhoudelijk) betrokken ambtenaren vaak goed op de hoogte zijn van bestaand of eerder afgerond beleid. Uit het onderzoek is wel gebleken dat dit niet gestructureerd en overzichtelijk is. Als hier in de raadsvoorstellen al aandacht aan wordt besteed, dan gebeurt dit veelal onvoldoende SMART en niet op uniforme wijze.

Om tot bovenstaand antwoord op de centrale onderzoeksvraag te kunnen komen, zijn de door de RKC geformuleerde deelvragen beantwoord op basis van de onderzochte dossiers en het verdiepende groepsgesprek met de burgemeester, interim-griffier, gemeentesecretaris en de bestuursadviseur. In het vervolg van deze paragraaf is antwoord gegeven op de deelvragen.

Start

1. *Op welke manier wordt gestart met het actualiseren van bestaand of het schrijven van nieuw beleid binnen de gemeente Buren?*

Uit het documentenonderzoek is gebleken dat de start met het schrijven van nieuw of te actualiseren beleid per onderwerp en domein verschillend is. Ook de keuze om dit vooral eerst intern op te pakken of juist meteen met 'buiten' (samenwerkende (keten)partners) afstemming te zoeken verschilt. Uit het onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat de gemeente bij de start van het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid meteen de externe partners betreft, terwijl bij het beleidsplan Schuldhulpverlening de start vooral intern plaatsvindt, waarbij ook de uitvoerende medewerkers betrokken zijn. Bij het Woningprogramma 2020-2030 is vooral aangesloten bij 'natuurlijke' momenten, zoals de vijfjaarlijkse afspraken in het kader van de Regionale Woonagenda en het aflopen van de Woonvisie 2014-2020.

In de bestudeerde dossiers is over het algemeen de aanleiding goed beschreven. Dit kan voortvloeien uit het coalitieakkoord, maar kan ook gaan om het (wettelijk verplicht) actualiseren van bestaand beleid, ontwikkelingen vanuit de Rijksoverheid of combinaties hiervan. Een voorbeeld hiervan is de schuldhelpverlening, waarbij de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening uit 2012 de aanleiding is. Het gemeentelijke beleid is voor het laatst geüpdatet in 2016 en het nieuwe beleid borduurt hierop voort.

Uit het documentenonderzoek bleek verder dat in een enkel geval gestart wordt met een startnotitie. Aan de hand van de startnotitie zijn de kaders vastgesteld, die verder zijn uitgewerkt in de beleidsplannen. Dit is het geval bij het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2036 én bij de Klimaatvisie 2020.

In het verdiepende gesprek met de burgemeester, interim-griffier, gemeentesecretaris en bestuursadviseur is aangegeven dat er de afgelopen periode, zeker sinds de verkiezingen van maart 2022, veel veranderd is. De belangrijkste verandering is dat de organisatie er meer en meer voor kiest om, in lijn met het coalitieakkoord Buren 2022-2026, met startnotities te werken in plaats van met volledig uitgewerkte voorstellen waar de gemeenteraad 'ja' of 'nee' tegen kan zeggen. In deze notities schetst de organisatie de context en wordt ook het bestuurlijk samenspel beschreven. Ook werkt de gemeente Buren al jarenlang met een 'voorblad', waarmee aan de voorkant het proces en een overzicht van de bijgevoegde stukken inzichtelijk is gemaakt.

Daarnaast lijnen de betrokken ambtenaren, in samenspraak met de verantwoordelijke portefeuillehouder(s), het proces uit waarin ook de rol van de gemeenteraad een plek krijgt. Tijdens de start wordt nagedacht over wat nodig is om een beeldvormende avond te organiseren en of het nodig of wenselijk is om brede inputavonden en/of inspraakmomenten te beleggen.

Deze lijn is sinds enkele maanden ingezet; tot 2021 leek een duidelijke en eenduidige aanpak binnen de gemeente Buren nog niet te bestaan. Tot dat moment was het afhankelijk van de betrokken bestuurder(s) en/of de betrokken ambtenaren of en op welke manier er bij de start aandacht was voor de raad en de samenleving en op welke manier het actualiseren of schrijven van nieuw beleid wordt gestart. Op dit moment lijkt er als gevolg van het ingezette implementatieproces¹ meer lijn in te zitten, al is uit het onderzoek niet gebleken dat deze nieuwe aanpak breed in en door de organisatie op dezelfde of vergelijkbare manier wordt opgepakt.

Er is op dit moment geen algemene procesbeschrijving die wordt toegepast bij het opstellen van nieuw beleid of bij het actualiseren van bestaand beleid. Er is op dit moment (nog) geen format van een startnotitie; deze is wel in ontwikkeling.

---

¹ In het uitvoeringsprogramma van het coalitieakkoord staat dat het eerste jaar van de bestuursperiode gebruikt wordt om het werken met startnotities door te ontwikkelen.

Vaststellen beleid

2. *Worden bestaand beleid en relevante bestaande raadsbesluiten opgenomen in nieuwe visies en beleidsnota's?*

Uit het onderzoek is gebleken dat de gemeente Buren hier niet op een eenduidige manier mee omgaat. In de meeste van de onderzochte dossiers zijn bestaand beleid en/of relevante bestaande raadsbesluiten wel genoemd, bij sommige dossiers is dit niet of nauwelijks gebeurd. Hier lijkt een duidelijk verschil te zitten tussen nieuw beleid en geactualiseerd beleid; bij nieuw beleid is niet of minder naar bestaand beleid en/of relevante raadsbesluiten verwezen.

Als we kijken naar het Plussenbeleid, zien we dat op verschillende plaatsen in het beleidsstuk (zoals in paragraaf 2.4) expliciet wordt verwezen naar bestaand beleid waarmee het annex is. Ook in de Visie Kerngericht Werken 2020-2023 wordt in paragraaf 2.2 duidelijk verwezen naar de nota Kernbeleid 2010-2013. In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2036 wordt in hoofdstuk 3 bij alle genoemde onderwerpen de verbinding gelegd met visie- of beleidsstukken en/of het coalitieakkoord. Daar staat tegenover dat in het bestudeerde dossier Tekorten sociaal domein in een voortgangsrapportage wel wordt gesproken over beleid dat wordt 'doorgelicht, aangescherpt of gevolgd', maar over welk beleid dat precies gaat, valt niet te lezen.

3. *Worden bestaand beleid en relevante bestaande raadsbesluiten opgenomen c.q. herroepen in nieuwe raadsbesluiten?*

Het format van het raadsvoorstel zoals dat in de bestudeerde dossiers is aangetroffen, voorziet in het creëren van bewustzijn voor en nadenken over het benoemen van bestaand beleid en/of bestaande raadsbesluiten. In het format van de door ons bestudeerde raadsvoorstellen staat de vraag 'Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?', die de steller 'dwingt' de lezer hierover te informeren. Verderop in het format staat 'Beleidskader', waarbij het de bedoeling lijkt de kaders waarbinnen het voorstel/beleid valt te benoemen.

Het format van het raadsvoorstel dat in de bestudeerde dossiers is aangetroffen, is na 2021 gewijzigd. In het nieuwe raadsvoorstel is het kopje 'Beleidskader' komen te vervallen en er wordt van de stellers verwacht dat deze informatie bij de inleiding wordt opgenomen. Een format van het nieuwe raadsvoorstel is als [bijlage 4](#) opgenomen.

De kwaliteit en de leesbaarheid van de raadsvoorstellen kan verder omhoog. Tijdens het verdiepende gesprek is erkend dat dit het geval is en dat de organisatie hieraan gaat werken. Volgens de geïnterviewden staat er op dit moment nog veel 'ballast' in de voorstellen die de leesbaarheid, en daarmee ook de acceptatie, niet ten goede komt. Het is niet alleen zaak om de invulvelden in te vullen, maar vooral om de voorstellen te vullen met noodzakelijke informatie die voor de raad van toegevoegde waarde is om de juiste besluiten te nemen.

Vanuit de ambtelijke organisatie over het beleidsplan Schuldhulpverlening gemeente Buren 2020-2024 is aangegeven dat met het vaststellen van een nieuwe verordening of een nieuw beleidsplan het oude dan wel bestaande beleid komt te vervallen.

Bij een verordening of een beleidsregel wordt het vervallen in een apart artikel opgenomen; bij publicatie van het nieuwe beleid wordt het oude beleid meteen ingetrokken.

4. Is de looptijd van beleid helder op het moment van besluitvorming en wordt de looptijd van beleid transparant vastgelegd?

De gemeenteraad neemt besluiten op basis van een aan de raad voorgelegd raadsvoorstel. Als het gaat om de looptijd van beleid, dan is in het raadsvoorstel niet expliciet opgenomen wat de looptijd is. Uit het onderwerp van het raadsvoorstel, zoals bijvoorbeeld Kaders voor sociaal werk 2018-2020 of Visie Kerngericht Werken 2020-2023, kunnen de raadsleden afleiden dat de looptijd de genoemde jaren bedraagt. Nergens in de raadsvoorstellen staat opgenomen dat dit daadwerkelijk het geval is en wat eventuele mogelijkheden of stappen zijn om het bijvoorbeeld te verlengen of te verkorten.

Vanuit informatie uit de ambtelijke organisatie over het beleidsplan Schuldhulpverlening gemeente Buren 2020-2024 is aangegeven dat de juridisch medewerkers ook vastleggen en bijhouden welk beleid vigerend is en of bestaand beleid mogelijk komt te vervallen. Dit is vastgelegd in een systeem en juridische zaken geeft ruim voor het verlopen een signaal af als dit te gebeuren staat.

5. Wordt op het moment van besluitvorming vastgelegd wanneer een evaluatie én een terugkoppeling naar de gemeenteraad plaatsvindt?

Zoals hierboven is aangehaald, is de looptijd van het beleid vaak nog wel te herleiden uit het onderwerp of uit het vast te stellen beleid dat als bijlage bij een raadsvoorstel is gevoegd. De manier waarop evaluatie en/of terugkoppeling zijn opgenomen in de raadsvoorstellen, en of het erin is opgenomen, verschilt nogal van elkaar. In positieve zin springen de raadsvoorstellen Kaders voor sociaal werk 2018-2020, waarin de evaluatie (eind 2020) expliciet benoemd is, en het Woonprogramma 2020-2030, waar de tweejaarlijkse evaluatie als besluit in het raadsbesluit is opgenomen, eruit.

Ook het raadsvoorstel over de Burense visie op het kind past in het 'positieve' rijtje, aangezien daar concreet is benoemd dat de evaluatie in september 2019 in de raad komt. Ondanks het feit dat het format van het raadsvoorstel een onderdeel kent waarin ook 'evaluatie' staat benoemd en bedoeld is om aan te geven of, op welke manier en wanneer er een evaluatie plaatsvindt, is het opvallend dat het nauwelijks SMART wordt ingevuld. In het raadsvoorstel over de Klimaatvisie 2020 staat dat het de bedoeling is dat de voortgang en de participatie jaarlijks geëvalueerd worden, maar dat de manier waarop dat gaat of moet gebeuren nog opgezet moet worden. In de vastgestelde beleids- of visiestukken is in ongeveer de helft van de bestudeerde dossiers wel een evaluatie benoemd. In paragraaf 4.3 van de Visie Kerngericht Werken 2020-2023 zijn een tussentijdse evaluatie in 2021 en een eindevaluatie aan het einde van de looptijd van de visie opgenomen; in het Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023 wordt gesproken over (tussentijdse) evaluaties zonder concreet te worden wanneer en in welk ritme dit plaats gaat vinden. Ook wordt niet duidelijk geformuleerd of de evaluatie ook daadwerkelijk aan de raad wordt aangeboden, of dat de evaluatie een collegeverantwoordelijkheid blijft.

Opvallend is dat in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2036 een evaluatie of terugkoppeling niet terugkomt, terwijl dit het langstlopende plan (beleid) is van de beschikbaar gestelde en bestudeerde dossiers. Met een dergelijk beoogde lange looptijd is tussentijds evalueren, verantwoorden en/of rapporteren niet uitzonderlijk om te zien of alles volgens plan(ning) verloopt. In het raadsvoorstel staat expliciet opgenomen dat het plan iedere vier jaar geactualiseerd wordt en dat de evaluatie onderdeel is van de actualisatie. Of de gemeenteraad een rol speelt bij de evaluatie en actualisatie is niet beschreven en daarmee niet expliciet.

Registratie

6. Worden raadsbesluiten voor raadsleden toegankelijk geregistreerd?

De gemeenteraad van Buren werkt met iBabs, waar de raad al zijn vergaderstukken en andere informatie in kan vinden. Op deze plek staan de raadsbesluiten die daarmee voor alle raadsleden toegankelijk zijn.

Opvallend is wel dat de door de ambtelijke organisatie beschikbaar gestelde dossiers die na een gewogen steekproef door de RKC zijn geselecteerd bij de aanlevering aan de onderzoekers niet altijd compleet waren en in sommige gevallen (zoals bijvoorbeeld bij het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2036, Tekorten sociaal domein en Woningprogramma 2020-2030) geen raadsvoorstel of -besluit bevatten.² Dit kan erop wijzen dat dossiervorming in de ambtelijke organisatie voor verbetering vatbaar is. Als dat het geval is, kan dit ook gevolgen hebben voor de navolgbaarheid van de totstandkoming of actualisatie van beleid, en daarmee ook van invloed zijn op de monitoring en/of verantwoording gedurende de looptijd van het desbetreffende beleid.

In het verdiepende gesprek is aangegeven dat hier de afgelopen periode qua structuur en proces ook zaken veranderd en verbeterd zijn. Met name de Lange Termijn Agenda (LTA) is verbeterd. Die biedt raad, college en ambtelijke organisatie inzicht in en overzicht van wanneer beleid geactualiseerd gaat worden. Uit het onderzoek is niet duidelijk gebleken dat ook afgesproken of toegezegde rapportages, evaluaties en/of verantwoording op de LTA bijgehouden worden.

7. Blijkt uit de registratie de samenhang tussen de verschillende raadsbesluiten?

8. Worden vervallen/herroepen raadsbesluiten uit de registratie verwijderd dan wel als zodanig aangetekend?

Uit het onderzoek is niet gebleken dat de registratie van raadsbesluiten zo is ingericht dat snel en gemakkelijk de samenhang tussen de verschillende raadsbesluiten zichtbaar is. Noch in de beschikbaar gestelde raadsbesluiten noch in de beschikbaar gestelde raadsvoorstellen wordt expliciet verwezen naar andere of eerdere met het voorstel samenhangende besluiten.

Dit betekent dat raadsleden of zelf op zoek moeten naar een eventuele samenhang met eerdere voorstellen en besluiten, of dat ze dat moeten doen op basis van hun geheugen.

---

² Dit betreft de aanlevering van incomplete dossiers bij de onderzoekers; nazoecken in bijvoorbeeld iBabs leverde meestal wel de ontbrekende raadsvoorstellen en/of -besluiten op.

Hetzelfde patroon lijkt zichtbaar ten aanzien van vervallen of herroepen raadsbesluiten, aangezien uit het onderzoek niet blijkt dat hier bij nieuwe besluiten expliciet naar wordt verwezen. Hierdoor is het niet gestructureerd inzichtelijk of een bepaald besluit leidt tot het laten vervallen of het herroepen van een eerder genomen besluit.

Zoals hiervoor is aangegeven vindt de registratie van raadsbesluiten voor de raadsleden plaats in iBabs. Per vergaderavond wordt een agenda gepubliceerd met, per agendapunt, de daarbij behorende vergaderstukken. Deze vergaderstukken bestaan voornamelijk uit een voorblad, raadsvoorstel, raadsbesluit en eventueel notities als bijlagen. Eventuele eerdere raadsbesluiten over voorgaand of samenhangend beleid worden hier niet gepubliceerd.

Binnen het vergaderinformatiesysteem iBabs is een zoekfunctie aanwezig. Raadsleden kunnen aan de hand van deze zoekfunctie op zoek gaan naar eerdere besluitvorming over een bepaald thema. Uit onderzoek blijkt wel dat de zoekfunctie binnen iBabs niet altijd even logisch en gebruiksvriendelijk is. Raadsleden moeten de juiste terminologie gebruiken om eerdere besluitvorming terug te vinden in de systemen.

Rapportage

9. *Vindt er rapportage plaats over de uitvoering van nog geldende raadsbesluiten?*
10. *Wanneer stopt de rapportage over de uitvoering van nog geldende raadsbesluiten?*

Het rapporteren of het eventueel stoppen van een rapportage gebeurt ad hoc en kan verschillen per dossier of onderwerp. In het merendeel van de bestudeerde dossiers is de P&C-cyclus het aangewezen instrument om te rapporteren en/of te verantwoorden. Zoals bij de beantwoording van deelvraag 5 is geconstateerd, is in sommige raadsvoorstellen en beleidsstukken iets opgenomen over evaluatiemomenten, waarbij de constatering is dat dit meestal niet SMART is geformuleerd.

In het verdiepende gesprek is aangegeven dat de P&C-cyclus inderdaad een van de kanalen is om de raad te informeren over de stand van zaken in bepaalde dossiers. Het college informeert de gemeenteraad ook regelmatig via een raadsinformatiebrief als daar aanleiding of noodzaak toe is. Feitelijke informatie delen college en ambtelijke organisatie veelal via het Raadsjournaal (twee keer per maand) en het Flitsbericht. Daarnaast is de gemeente Buren recent gestart met een nieuw instrument, namelijk de dialoog (driegesprek) tussen raad, college en organisatie. Tot slot is in het verdiepende gesprek aangegeven dat het coalitieakkoord halverwege de bestuursperiode geëvalueerd wordt via een midterm review.

Verbeterpunten

11. *Aan welke knoppen kan gedraaid worden naar de toekomst toe om het vastgestelde beleid inzichtelijk te houden?*

Een van de belangrijkste knoppen, zo niet de belangrijkste knop, waaraan de gemeente Buren kan draaien om het vastgestelde beleid, inclusief eventuele evaluatie- en/of rapportagemomenten, voor iedereen inzichtelijk te houden is de LTA. Om de LTA te vullen en actueel te houden, is het wenselijk dat in de raadsvoorstellen en de besluitvorming daarover het proces, de looptijd, evaluatie- en/of rapportagemomenten SMART omschreven zijn.

Op deze manier is het relatief eenvoudig om de LTA actueel en up-to-date te houden en overzicht te houden over welke onderwerpen, evaluaties en/of rapportage op welk moment op de agenda moeten. Het eventueel bijstellen of aanpassen van de LTA, bijvoorbeeld omdat evaluaties eerder of later plaatsvinden, kan op deze manier ook makkelijker gebeuren.

Uit het onderzoek is gebleken dat de gemeente Buren werkt met Join. Ook dit systeem kan, in eerste instantie door de ambtelijke organisatie, benut worden om de opbouw van het dossier van een bepaald beleids- of visiedocument te structureren en te monitoren wanneer evaluatie, rapportage of actualisatie nodig of gewenst is. Op deze manier kan het, naast de LTA die meer voor raad en college is, ook gebruikt worden om op het juiste moment een signaal te krijgen dat voorbereiding nodig is.

2.2 Conclusies

In paragraaf 2.1 is op basis van de ontvangen en bestudeerde documenten behorend bij de door de RCK geselecteerde dossiers en het verdiepende gesprek met de burgemeester, interim-griffier, gemeentesecretaris en bestuursadviseur antwoord gegeven op de centrale onderzoeksvraag en de verschillende deelvragen. In deze paragraaf staan de conclusies, die onderverdeeld zijn op dezelfde schematische wijze als bij de beantwoording van de deelvragen is gebeurd.

Start

Uit het onderzoek kan geconcludeerd worden dat de gemeente Buren geen eenduidige aanpak kent waarmee nieuw of te actualiseren beleid gestart wordt. Vanzelfsprekend vragen niet alle onderwerpen en thema's dezelfde aanpak, maar het is wel mogelijk om in grote lijnen een aanpak en/of werkproces te hanteren. Tot in 2021 was het afhankelijk van de betrokken bestuurder(s) en/of de betrokken ambtenaren of en op welke manier er bij de start aandacht was voor de raad en de samenleving en op welke manier het actualiseren of schrijven van nieuw beleid wordt gestart. Op dit moment lijkt er meer lijn in te zitten, al kan uit het onderzoek niet geconcludeerd worden dat deze nieuwe aanpak breed in en door de organisatie op dezelfde of vergelijkbare manier wordt opgepakt.

Vaststellen beleid

Wat geldt voor de start geldt ook voor het vaststellen van het beleid, namelijk dat er geen eenduidigheid in de aanpak en werkwijze te ontdekken valt. Het bestaande beleid of eerdere raadsbesluiten worden vaak wel aangehaald of benoemd, zeker als het gaat om de actualisatie van beleid; bij nieuw beleid is dat veel minder aan de orde.

Waar het gaat om looptijd, momenten van evalueren, terugkoppelen, rapporteren en/of actualiseren kan geconcludeerd worden dat veel informatie daarover te vinden is in de bestudeerde en aan de raad beschikbaar gestelde documenten. De looptijd is vaak impliciet en kan bijvoorbeeld afgeleid worden uit de titel van het beleid; echt benoemen wat de looptijd is, gebeurt nauwelijks. Voor eventuele evaluatie- of rapportagemomenten geldt dat dit niet altijd benoemd is. Als er wel aandacht aan wordt besteed, dan is het bijna zonder uitzondering onvoldoende SMART. Dit betekent dat het voor raadsleden vaak zoeken is naar de juiste informatie die, zoals aangegeven, vaak wel (impliciet) aanwezig is.

Registratie

Alle voorstellen, besluiten en aangeleverde documenten worden in iBabs opgeslagen en zijn op deze manier altijd raadpleegbaar voor raadsleden. Het opslaan en met elkaar 'digitaal en geautomatiseerd verbinden' van raadsbesluiten is voornamelijk niet aan de orde in de gemeente Buren. Dit betekent dat raadsleden of zelf op zoek moeten naar een eventuele samenhang met eerdere voorstellen en besluiten, of dat ze dat moeten doen op basis van hun geheugen als het niet expliciet in het raadsvoorstel benoemd is.

Rapportage

Uit het onderzoek kan geconcludeerd worden dat het rapporteren over (de stand van zaken op) een bepaald beleidsterrein vaak opgenomen is in de reguliere P&C-cyclus. Andere instrumenten om de gemeenteraad te informeren die de gemeente Buren benut, zijn de raadsinformatiebrief, het Raadsjournaal en het Flitsbericht. In enkele dossiers zijn de rapportage- en/of evaluatiemomenten concreet benoemd, zodat de gemeenteraad weet op welk moment een rapportage verwacht kan worden. Of de gemeenteraad een rol heeft in de rapportage en/of evaluatie (soms vallen evaluaties onder de verantwoordelijkheid van het college) wordt in geen van de bestudeerde dossiers concreet beschreven.

Verbeterpunten

De gemeente Buren heeft een aantal knoppen waaraan te draaien valt om het proces verder te verbeteren zoals een actuele en realistische LTA en het op hun mogelijkheden benutten van de bestaande systemen zoals Join en iBabs.

Overall kan de conclusie getrokken worden dat veel van de door de gemeenteraad gewenste informatie te vinden is in de aan de raad verstrekt informatie, maar dat het niet altijd even logisch, vindbaar en gestructureerd is. Het betekent dus zelf zoeken naar de informatie! Op deze manier is het lastig om een actuele en realistische LTA op te stellen waarop zowel raad als college als ambtelijke organisatie planning en inzet kunnen afstemmen. Daarnaast is er geen (uitgeschreven) werkproces en zit veel in de hoofden van medewerkers, waardoor het vaak niet eenduidig wordt aangepakt.

Bijlage 1 | Groslijst vastgesteld beleid periode 2018-2021

Programma Jaar	Wonen, werk en recreatie	Fysieke Leefomgeving	Sociaal Domein	Sport, Cultuur en Onderwijs	Inwoners, bestuur en veiligheid	Bedrijfsvoering
2021	Woning- programma 2020-2030		Subsidiëring bibliotheek Rivierenland	IHP		
2020		Woning- programma 2020-2030			Visie Kerngericht Werken	
	Prijsgrens goedkope woningen	Integraal beheerplan openbare ruimte	Beleidsplan Schuldhelp- verlening	Startnotitie IHP	Integraal veiligheids- beleid	
		Klimaatvisie 2020 Buren	Toekomst lees- stimulering en bibliotheek		Coalitie- akkoord	
2019	Blijverslening	Plussenbeleid	Tekorten sociaal domein			
2018			Kaders voor sociaal werk	Burense visie op het kind		

Rode tekst = de geselecteerde dossiers voor onderzoek

Na het invullen van de matrix/groslijst heeft de RKC een selectie gemaakt van de te onderzoeken dossiers. Bij het maken van de selectie heeft de RKC gezorgd voor een evenwichtige spreiding over de zes programma's én over de te onderzoeken jaren.

Bijlage 2 | Aangeleverde documenten

Algemene informatie <ul style="list-style-type: none">
• Memo aanvullende documenten RKC onderzoek besluitvorming - gemeente Buren
Plussenbeleid <ul style="list-style-type: none">
• Raadsvoorstel Plussenbeleid d.d. 25-6-2019
• Raadsbesluit Plussenbeleid d.d. 25-6-2019
• Ontwerp Plussenbeleid d.d. 25-2-2019
• Processchema Plussenbeleid Buren
• Bijlage toelichting verhouding Plussenbeleid en bestemmingsplan Buitengebied
Beleidsplan Schuldhulpverlening gemeente Buren 2020-2024 <ul style="list-style-type: none">
• Raadsbesluit beleidsplan Schuldhulpverlening d.d. 23-6-2020
• Beleidsplan Schuldhulpverlening 2020-2024 d.d. 23-6-2020
• Raadsvoorstel Onderwijsachterstanden 2019-2022 'Een koffer vol kansen voor alle kinderen' d.d. 5-3-2019
• Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022
• Projectplan 'Koffer vol kansen voor alle peuters' 2019-2020
• Collegevoorstel afwijken inkoopbeleid voor inzet van peuterconsulent d.d. 17-5-2019
• Collegevoorstel afwijken inkoopbeleid voor inzet van peuterconsulent d.d. 25-6-2019
Burense Visie op het kind <ul style="list-style-type: none">
• Raadsvoorstel Burense visie op het kind d.d. 20-2-2018
• Burense visie op het kind, documenten met hoogtepunten uit 2017
Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023 <ul style="list-style-type: none">
• Raadsbesluit Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023 d.d. 23-06-2020
• Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023 'Samen voor veiligheid'
• Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2022 'Samen voor veiligheid'
• Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2021 'Samen voor veiligheid'
• Memo toelichting Rekenkamercommissie d.d. 2-6-2022
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021 tot 2036 <ul style="list-style-type: none">
• Raadsbesluit Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021 tot 2036 d.d. 11-5-2021
• Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2036
• Verslag op overeenstemming gericht overleg schoolbesturen en gemeente d.d. 4-3-2021
• Memo Resultaten enquête IHP d.d. 5-3-2021
• Bijlage Resultaten enquête IHP
• Overzicht SUVIS-regeling gemeente Buren
• Risicoanalyse Koningin Beatrixschool, Buren d.d. 17-12-2021
• Brief Stichting BasisBuren aan college van burgemeester en wethouders m.b.t. voornemen tot fusie van scholen in Ommeren en Lienden d.d. 27-5-2022

Klimaatvisie 2020

- Raadsvoorstel Klimaatvisie Buren 2020 d.d. 19-5-2020
- Raadsbesluit Klimaatvisie Buren 2020 d.d. 19-5-2020
- Klimaatvisie Buren

Kaders voor sociaal werk 2018-2020

- Raadsvoorstel Kaders voor sociaal werk 2018-2020 d.d. 20-2-2018
- Ruimte voor sociaal werk gemeente Buren 2018-2020
- Procesmap/overzicht sociaal werk Buren

Visie Kerngericht Werken 2020-2023

- Gewijzigd raadsvoorstel Nota Kernbeleid 2010-2013 d.d. 26-1-2010
- Rapport Nulmeting Kerngericht Werken in de gemeente Buren d.d. juni 2019
- Rapport Kerngericht Werken in de gemeente Buren d.d. mei 2020
- Raadsbesluit Visie Kerngericht Werken 2020-2023 d.d. 14-7-2020
- Visie Kerngericht Werken gemeente Buren 2020-2023

Tekorten sociaal domein

- Raadsbesluit Project Transformatie Sociaal Domein d.d. 16-4-2019
- Projectplan 'Het sociaal domein van de toekomst' in Buren d.d. 22-2-2019
- Memo Kostenontwikkeling Wmo/Jeugd Q3 2021
- Memo Programma Transformatie Sociaal Domein - voortgang 1e kwartaal 2022

Woningprogramma 2020-2030

- Raadsbesluit Woningprogramma 2020-2030 d.d. 15-12-2020
- Bijlage Woningprogramma 2020-2030
- Enquêteresultaten Woningprogramma 2020-2030
- Regionale Woonagenda Rivierenland 2020-2030 d.d. 12-10-2020
- Achtergrondinformatie Spiegelnotitie gemeente Buren

Bijlage 3 | Lijst van geïnterviewde personen

Functie	Datum
Burgemeester	14 september 2022
Gemeentesecretaris	14 september 2022
Interim-griffier	14 september 2022
Bestuursadviseur	14 september 2022

Bijlage 4 | Format raadsvoorstel

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
Datum dag in cijfers, maand uitgeschreven, jaar in cijfers	«MARK» «TEXT2»

Voorstel ingebracht door «USER_INITIALS»«USER_PREFIX»
«SPACE USER SURNAME»
Portefeuillehouder Voorletters en achternaam
Begrotingsprogramma en taakveld Nummer en naam

Onderwerp «SUBJECT1»

Voorgesteld besluit
<ol style="list-style-type: none">
1. Uit het besluit moet duidelijk te zien zijn wat er inhoudelijk voorgesteld wordt. Dus niet: Nota X vast te stellen. Neem zo nodig in een apart beslispunt op hoe je het besluit vastlegt in regelgeving.
2. Gebruik voor de vorm 'te' + hele werkwoord (volgend op 'de raad besluit').
3. Gebruik voor ieder (deel)besluit een apart beslispunt en nummer ze.
4. Als het belangrijk is dat de raad budget vaststelt, moet dat ook als beslispunt opgenomen worden.

Samenvatting van het voorstel
Schrijf hier kort de essentie van het voorstel in eenvoudige taal. Dit stuk moet voor mensen zonder voorkennis binnen een minuut duidelijk maken wat het voorstel is en wat het gevolg is van het voorstel. Dit stuk wordt ook gebruikt als samenvatting in iBabs. Stem dit stuk daarom af met de communicatiemedewerker van de griffie.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

- Hierin geef je de aanleiding. Je motiveert dus waarom je met het voorstel komt. Is er een eerder besluit genomen? Is er een probleem wat opgelost moet worden?
- Geef een toelichting op moeilijke begrippen/woorden in de besluitregel.
- Verwijs voor details naar de bijlage.

2. Doel / meetbaar effect

Geef aan wat je met het voorstel wil bereiken. Streef er naar om dit in meetbare termen op te schrijven. Sluit als het kan aan bij een doel uit het coalitieakkoord of de programmabegroting. Het meetbaar effect gaat in op de effecten van dit voorstel voor de samenleving. Houdt dit stuk kort; het liefst in een aantal zinnen.

3. Argumenten

- 1.1. De titel is een argumenterende/samenvattende zin (zoals: "Het zwembad zorgt voor meer toerisme in Buren"). De titel is schuingedrukt.
  - Daaronder volgt de toelichting van het argument. Een argument geeft de reden aan om 'ja' tegen het voorstel te zeggen.
  - Overweeg als eerste argument aan te geven dat het voorstel in bestaand beleid past. In de tekst onder het cursieve kopje geef je exact aan binnen welk programma en ipv welke manier het daaraan uitvoering geeft. Heb je in inleiding of beoogd effect al naar het programma verwezen? Dan hoeft het niet nog een keer.

- Een argument moet genummerd zijn. Het nummer voor de punt verwijst naar een beslispunt, het nummer na de punt naar het nummer van het argument (het derde argument voor beslispunt 2 krijgt dan nummer 2.3). Daardoor ziet de lezer snel welk argument bij welk beslispunt hoort.
- Bouw je argumentatie integraal op. Daarvoor gebruik je verschillende soorten argumenten (financiële, sociale, duurzaamheid, burgerparticipatie enzovoort).

1.2. Argumenterende titel

Toelichting

4. Kanttekeningen

1.1. De titel is een samenvattende zin (zoals: "Het zwembad zorgt voor meer parkeerdruk in Lienden"). De titel is schuingedrukt.

- Kanttekeningen zorgen voor de juiste balans in een voorstel. Definieer de relevante risico's. Ook kanttekeningen kunnen overtuigen. De kanttekeningen schatten het risico in (het waarde-oordeel) als het besluit WEL genomen wordt. En waarom ondanks dat risico het voorstel toch gedaan wordt.
- Vraag voor eventuele juridische risico's advies aan juridisch adviseurs.
- Hier kan je ook alternatieve voorstellen kwijt: uit welke scenario's kan de raad nog meer kiezen? En waarom zijn die uiteindelijk niet voorgesteld?
- De nummering bij kanttekeningen werkt hetzelfde als bij argumenten.

1.2. Argumenterende titel

Toelichting

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

Vermeld hier de kosten en hoe het bedrag gedekt is. Leg de rekensom uit. Geef aan of er bijvoorbeeld subsidies of bijdragen van anderen zijn. Benoem of bedrag incidenteel of structureel is. Zijn financiën belangrijk voor het te nemen besluit? Geef dat dan aan onder de rubrieken argumenten of kanttekeningen. Geef bij het onderdeel financiën ook het nummer van de eventuele begrotingswijziging aan. Vraag bij financiële gevolgen altijd advies aan je financieel adviseur.

6. Communicatie

Geef aan of en hoe er gecommuniceerd wordt naar buiten toe. Met wie ga je wanneer waarover communiceren? Hoe doe je dat en wanneer? Is er een communicatieplan of participatieplan opgesteld? Verwijs naar dat plan in de bijlage. Je kan hier ook communicatie door derden kwijt, zoals bij een omgevingsdialoog.

Is er al gecommuniceerd met externe partijen (inwoners, maatschappelijke organisaties, politie, enzovoort)? Geef dat dan aan onder de rubriek 'argumenten' als het resultaat van die communicatie positief was. En onder 'kanttekeningen' bij een negatief resultaat.

7. Uitvoering en planning

Hier staat informatie over planning en uitvoerenden. En benoem je de vervolgstappen. Zijn er bijvoorbeeld nog toekomstige besluiten nodig? Wanneer merken inwoners of andere betrokkenen iets van dit besluit?

Hoe krijgt de raad inzicht in de voortgang van het beleid / besluit en de effecten hiervan? Evalueren we en zo ja, wanneer wordt het voorstel geëvalueerd? En hoe?

8. Participatie

Vermeld hier hoe de participatie is geregeld. Geef aan wie er bijvoorbeeld betrokken zijn bij het voorstel, op welke wijze en wanneer. Wat zijn de uitkomsten?

9. Duurzaamheid

Geef aan op welke wijze dit voorstel bijdraagt aan de doelstellingen van duurzaamheid.

Bijlagen:

Een bijlage is informatie die voor de raad nodig is om het voorstel te begrijpen. Bijvoorbeeld de nota die je wilt laten vaststellen. Een vaste bijlage is het raadsbesluit. De bijlagen staan in een opsomming met nummers (in volgorde van belangrijkheid).

Ook achtergrondinformatie kan als bijlage worden toegevoegd. Bijvoorbeeld landelijke wetgeving, was/wordt-tabellen. Achtergrondinformatie wordt niet vastgesteld. Het is informatie die interessant is om te weten voor de raad, maar niet nodig om te weten. Hier kunnen geen stukken tekst geplaatst worden. Bij voorkeur staan hier links naar andere documenten in een opsomming met streepjes.

Inlichtingen bij:

Naam «USER_INITIALS»«USER_PREFIX» «SPACE_USER_SURNAME»

Domein «DEPARTMENT»

BMC

Databankweg 26D
3821 AL Amersfoort

Postbus 490
3800 AL Amersfoort

(033) 496 52 00
info@bmc.nl
www.bmc.nl

KvK BMC Advies 32078667
IBAN NL91 ABNA 0504035754
BTW NL80.86.63.598 B.01

Colofon

Januari 2023

Classificatie : Openbaar

Namen adviseurs :

- A.J. (Anita) van Meerveld CMC
- mr. R.P.H.J. (Roy) Vervoort CMC

Projectnummer : PO022237

Correspondentienummer : DH-0401-1766

Kijk voor meer info op onze website: bmc.nl